

ментальних засад духовного буття нації та їх трансляції у світовий простір, за якої національна культура утверджується у статусі перманентного складника сучасного мультикультурного простору.

I. Гайденко

МЕТОДИ ФІКСАЦІЇ МУЗИЧНИХ ІДЕЙ НА ПОРТАТИВНИХ ГАДЖЕТАХ

I. Haidenko

METHODS OF KEEPING MUSIC IDEAS ON PORTABLE GADGETS

Творча робота в реальному житті композитора не завжди співпадає з відведеним на неї робочим часом. Буває так, що перебування на робочому місці у відведений на роботу час не дає результату, а цікаві ідеї можуть приходити в будь-який час дня і ночі і в будь-якому місці. Отже, існує потреба в фіксації музичних ідей підручними засобами. Раніше це були блокноти з нотними листами для нотаток. Так записував музику на прогулянках Бетховен, так робили ескізи більшість композиторів минулого. Сучасні автори масово комп'ютеризували музичне виробництво, втім методи фіксації музичних ідей залишаються такими, як і сотні років тому — папір та олівець. Чи є сучасні альтернативи? Наскільки вони практичні?

За запитом “Methods of music ideas fixing” штучний інтелект в Інтернеті дає таку пораду: «якщо ви пишете музику і потребуєте натхнення для написання пісні, то можете використовувати посилені штучним інтелектом засоби на кшталт SongStarter від Bandlab, яка генерує згідно ваших умов ритми, мелодії та акордові прогресії».

Втім спроба використання допомоги штучного інтелекту при створенні музики наразі малоефективна. Перебір та оцінювання запропонованих варіантів займає безліч часу і не дає цінних результатів на практиці. У тренуваному людському мозку творчий процес генерації і відбору здебільшого проходить у підсвідомості, паралельно до іншої діяльності, а ідея усвідомлюється вже частково оформленою. Якість смаку автора є критерієм вибору цінних варіантів із безлічі можливих. Саме такий матеріал потрібно нотувати сучасними засобами.

На сьогодні перспективно виглядає можливість фіксувати музичні ідеї в нотному тексті або звукових на мобільних гаджетах з можливістю подальшого доопрацювання цих записів на стаціонарному комп'ютерному обладнанні. З останнього постає необхідність роботи з універсальними файлами MIDI даних формату *.mid, *.mxml.

Аналіз ринку мобільних застосунків показує як великий вибір рішень нотної фіксації, так і їх обмежені можливості. Абсолютно відсутні безкоштовні програми, а ті, що якимось відповідають умовам, обійдуться в неمالі гроші. Наприклад, одна з найкращих — StaffPad — дозволяє створювати повноцінну партитуру за допомогою рукописного вводу, має відмінне звучання, редакторські можливості, але ж і коштує \$90 і підходить тільки для сучасних iPad та Microsoft Surface. iPad версії потужного нотного редактора Dorico в повній ліцензії коштує ще більше — \$150. Втім мобільна версія Sibelius працює не тільки на планшетах від Apple, але й на iPhone і є безкоштовною, та от проблема — неможливо конвертувати файли в формат, відмінний від *.sib, що робить необхідним мати ще й ліцензію на Sibelius для комп'ютера за серйозні гроші.

Ринок програм для Android нині цікавить розробників музичного софту значно менше, і ми не бачимо поки що однозначних рішень, які можна було б рекомендувати для роботи. Так, непоганим варіантом є застосунок Music Writer. Там є необхідний мінімум можливостей непоганого нотного редактора — ввод нот, редакція, експресія, поліфонія, є функція експорту в популярні формати *.mid, *.mxm1, *.mp3. Програма платна — підписка коштує 200 грн. на рік, що є розумною ціною.

Програма Maestro безкоштовна, але дуже незручна, з набридливою рекламою. А головний недолік — відсутність нормального експорту матеріалу.

Загальною проблемою нотного запису на мобільних гаджетах є складнощі вводу інформації. Написання нот пальцем або стилусом на тачскріні займає більше часу, ніж олівцем на папері, а використовувати MIDI клавіатуру або клавіатуру не завжди зручно з кишеньковим приладом.

Отже, у той час, коли роботу сучасного композитора вже не можна уявити без використання комп'ютерного обладнання для генерації, фіксації, редакції і розвитку музичних ідей, можливості портативного обладнання для цих задач залишаються обмеженими. Це можна пояснити відносно малим сектором ринку застосунків для музикантів і малою зацікавленістю розробників. Але ці лакуни можна сприймати і як перспективні можливості для розвитку технологій і сфери зацікавленості музичної науки.

Т. Сирятська

ПАВЛО ЛУЦЕНКО — УКРАЇНСЬКИЙ ПІАНІСТ, ПЕДАГОГ, ВЧЕНИЙ

T. Syriatska

PAVLO LUTSENKO — UKRAINIAN PIANIST, TEACHER, SCIENTIST

У музичному житті Харкова у становленні української виконавської культури та педагогіки велику роль відіграв визначний піаніст, активний музично-громадський діяч Павло Кіндратович Луценко, якого можна вважати засновником харківської піаністичної школи.

П. Луценко (1873–1934) народився в селі Красний Кут на Харківщині. З дев'яти років брав приватні уроки у педагога Орловського, а потім вступив до Харківського музичного училища (клас відомого піаніста А. Шульца-Евлера, учня знаменитого Таузига, який у свою чергу навчався у Ліста). Одночасно П. Луценко закінчує класичну гімназію та юридичний факультет університету.

Для продовження музичної освіти П. Луценко їде до Берліна, де вчиться під керівництвом професора Е. Єдлічки (учня М. Рубінштейна). Одержавши запрошення Е. Єдлічки на посаду асистента Штернської консерваторії, він залишається у Берліні.

З 1900 року П. Луценко стає керівником фортепіанного класу і вже із самого початку виявляє неабиякий талант.

Протягом чотирнадцяти років (з 1900 по 1914 р.) в класі Павла Кіндратовича успішно навчаються піаністи різних національностей. Деякі з них одержали премії на конкурсах, концертували в Європі, Америці. До кінця життя Луценко не пориває зв'язків з колишніми своїми учнями із зарубіжних країн, одержує листи з Канади, Константинополя, Парижа, Берліна. Поряд з педагогічною, він проводить